

Nr 448.

Av herr **Andersson** i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 392, med förslag i fråga om antalet av vissa befattningar vid statens järnvägar m. m.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 392 med förslag i fråga om antalet av vissa befattningar vid statens järnvägar m. m. anser sig undertecknad böra framställa följande erinringar och förslag angående ändrad tjänsteställning för första bokhållarens å förrådsintendentenskontor vid statens järnvägar tjänsteställning och löneförmåner.

Före 1918 års ingång var det vid varje av statens järnvägars fem distrikt förefintliga huvudförrådet i organisatoriskt hänseende förenat med maskinavdelningen, och ansvaret för huvudförrådets skötsel och bokföring vilade på maskindirektören och närmast under honom på maskiningenjören. Under dem utövade förrådsförvaltaren ledningen och tillsynen över huvudförrådet, och såsom förrådsförvaltarens närmaste man och ställföreträdare stod förste bokhållaren å förrådsförvaltarekontoret. Med förste bokhållarens tjänsteställning var sålunda under dåvarande organisationsförhållanden icke förenat något åliggande, som ens under den tid han ställföreträdde förrådsförvaltaren medförde särskilt ansvar eller självbestämmanderätt i större utsträckning.

Under statsbanornas fortgående utveckling hade emellertid huvudförrådets uppgift vidgats och därtill ändrats i den riktningen, att förrådet, vars verksamhet tidigare i det närmaste sammanfallit med maskinavdelningens, sedermera kommit att i väsentlig grad beröra även ban- och trafikavdelningarna.

Till följd av beslut av 1917 års riksdag organiserades huvudförrådet från och med 1918 års ingång såsom en fristående distriktsavdelning i jämbredd med de förutvarande ban-, maskin- och trafikavdelningarna, och den nyinrättade förrådsavdelningens föreståndare, förrådsintendenten, erhöll beträffande ledarskapet över förrådsavdelningen samma ansvar och befogenhet, som tillkomma ban-, maskin- och trafikdirektörer såsom

föreståndare för sina resp. avdelningar. Vid behandling inom distriktsförvaltningen av ärenden rörande förrådstjänsten skall förrådsintendenten vara föredragande och ingå såsom medlem av förvaltningen. Förrådsintendentens löneförmåner tillmättes dock icke i samma storlek som övriga avdelningsföreståndares utan ställdes lika med dem, som åtnjötos av ban- och maskiningenjörer av I klass samt trafikinspektörer av I klass. Enär de förutvarande förrådsförvaltartjänsterna vid distrikten i och med den nya organisationsformens införande indrogos, medförde huvudsakligen omorganisationen i personalhänseende den förändringen, att förrådsförvaltarbefattningarna höjdes till förrådsintendentsbefattningar.

Den nya organisationsformen medförde däremot icke någon förändring i avseende å tjänsteställning för förrådsintendents närmaste man och ställföreträdare, vilken fortfarande skulle innehava förste bokhållares tjänstegrad och löneförmåner. Det oaktat erhöles förste bokhållarens tjänsteåligganden en väsentligt förändrad betydelse och omfattning, varigenom denna befattningshavare beträffande tjänsteplikt och ansvar kom att intaga en vida mera maktpåliggande ställning än förste bokhållare vid övriga kontor. Enligt gällande arbetsordning för linjeförvaltningarna skall nämligen förste bokhållaren å förrådsintendentkontor närvara vid förrådsintendentens prövning av viktigare upphandlings- och entreprenadärenden och är sålunda medansvarig för det fattade beslutet, mot vilket han äger reservera sig, och skall ärendet i sådant fall hänskjutas till distriktschefens avgörande. Vidare skall förste bokhållaren såsom ställföreträdare för förrådsintendenten under dennes frånvaro bära det ansvar, som med tjänstebefattningen är förenat, i vilkens utövande bland annat ingår utanordningsrätt av betydande belopp från distriktskassan samt bestraffningsrätt. Slutligen hava vid omorganisationens genomförande ett flertal ärenden, som förut behandlades av förrådsförvaltaren, måst överflyttas till förste bokhållaren, varibland särskilt bör framhållas skyldigheten att svara för riktigheten av leveransräkningar och uppbördsannotationer å desamma.

Enär sålunda den tjänsteutövning, som åligger förrådsintendentens närmaste man och ställföreträdare, kommit att innebära ett väsentligt ökat mått av ansvar och skyldighet, borde rättvisligen vid omorganisationens genomförande en högre tjänsteställning och bättre löneförmåner hava tilldelats denna tjänsteman än de, som förut tillkommit honom.

Såsom förut nämnts, har emellertid så icke skett, och i slutet av år 1918 av statsbanornas förrådstjänstemannaförening gjorda erinringar i ärendet såväl till järnvägsstyrelsen genom muntlig framställning hos generaldirektören som även till kommunikationsverkens lönekommitté

genom särskild skrivelse hava lämnats obeaktade. Det kan antagas, att i förra fallet obenägenhet förefunnits att redan inom ett år efter nyorganisierandet av förrådsavdelningen ånyo upptaga dithörande spörsmål, under det att i senare fallet skälet torde vara att härleda till den ståndpunkt lönekommittén i sitt yttrande och förslag av den 2 december 1918 beträffande organisationsförhållanden vid statens järnvägar säger sig hava intagit till vissa av personalorganisationer gjorda framställningar, nämligen den att dessa framställningar dels ansetts falla utom kommitténs uppdrag, dels lämnats obeaktade, emedan de innehållit förslag, vilka -- ehuru säkerligen icke för järnvägsstyrelsen okända -- dock icke blivt i järnvägsstyrelsens uttalanden berörda.

Efterföljande tablå, utgörande en jämförande sammanställning över de löneförmåner, som enligt 1919 års lönestat tillkomma avdelningsföreståndare och deras närmaste män och ställföreträdare, torde tillfullo belysa den ogynnsamma och opropotionerliga plats i avlöningshänseende, som för närvarande tillkommer förste bokhållare å förrådsintendentkontor.

Avdelningsföreståndares slutlön å dyraste ort.		Närmaste man och ställföreträdare.		Skillnad	
				Kr.	i % å det lägre lönebeloppet.
Bandirektör	9,900	Baningenjör I kl.	8,700	1,200	14
Maskindirektör ..	9,900	Maskiningenjör I kl.	8,700	1,200	14
Trafikdirektör	9,900	Trafikinspektör I kl.	8,700	1,200	14
Förrådsintendent	8,700	Förste bokhållare	5,800	2,900	50

Liknande jämförelse mellan en med förrådsintendenten i lönehänseende jämställd sektionsföreståndare, exempelvis trafikinspektör av I klass, och dennes närmaste man, byråassistenten, visar följande siffror:

Sektionsföreståndares slutlön å dyraste ort.		Närmaste man och ställföreträdare.		Skillnad	
				Kr.	i % å det lägre lönebeloppet.
Trafikinspektör av I kl. ..	8,700	Byråassistent	6,400	2,300	36

Motsvarande siffror enligt kommunikationsverkens lönekommittés förslag bliva följande:

Slutlön å dyraste ort.		Närmaste man och ställföreträdare.		Skillnad				
				Kr.	i % å det lägre lönebeloppet.			
Bandirektör	11,940	—	Förste baningenjör	10,500	—	1,440	—	14
Maskindirektör	11,940	—	» maskiningenjör	10,500	—	1,440	—	14
Trafikdirektör.....	11,940	—	» trafikinspektör	10,500	—	1,440	—	14
Förrådsintendent	10,500	—	» bokhållare	6,816	—	3,684	—	54
Förste trafikinspektör	10,500	—	Byråassistent	7,668	—	2,832	—	37

Sistnämnda tablå visar sålunda, att ifrågavarande förste bokhållare, som av lönekommittén inordnats i 11 lönegraden, jämte övriga förste bokhållare vid statens järnvägar, skulle i lönehänseende komma att intaga en proportionsvis än ytterligare försämrad ställning. Det är sålunda påtagligt, att förste bokhållarens å förrådsintendentkontor kvarhållande i den nuvarande eller eventuellt den av lönekommittén föreslagna löneställningen skulle innebära en stor orättvisa, vilken det bör vara en tvingande nödvändighet att undanröja.

I och för ett bedömande av den lönegrad, inom vilken meromnämnda förste bokhållare rättvisligen bör inrangeras, torde någon mera närliggande jämförelse icke kunna uppställas än den, som i ovanstående sammanställningar blivit inrymd beträffande byråassistent. Det har framhållits, att förste bokhållaren å förrådsintendentkontor är närmaste man och ställföreträdare till förrådsintendenten, vilken är avdelningsföreståndare samt föredragande och medlem i distriktsförvaltningen vid behandling därstädes av ärenden rörande förrådstjänsten. Byråassistenten däremot är närmaste man och ställföreträdare till sektionsföreståndaren, trafikinspektören, vilken intager underordnad ställning till avdelningsföreståndaren vid trafikavdelningen och icke kan ingå såsom medlem av distriktsförvaltningen. Då sålunda förste bokhållaren såsom vikarie för förrådsintendenten intager högre tjänsteställning än den, som tillkommer byråassistenten såsom vikarie för sektionsföreståndaren, och då vidare förste bokhållaren redan i sin egen befattning har särskilda, i det föregående omnämnda viktiga tjänsteåligganden, vilka i betydelse torde mer än väl uppväga byråassistentens, är det befogat, att förste bokhållaren i lönehänseende ställes över byråassistenten. Den senare

är enligt lönekommitténs förslag uppförd inom 13:de lönegraden med slutlön å dyraste ort av 7,668 kronor. Förste bokhållaren bör då lämpligen inrangeras i närmast högre lönegrad, den 14:de, med slutlön å dyraste ort 8,124 kronor. Härigenom skulle även förste bokhållarens löneförmåner bliva lika med förrådsförvaltares, med vilken befattningshavare förste bokhållaren beträffande göromålens vikt och betydelse mer än väl kan jämföras.

Vid uppflyttningen ur den lönegrad, till vilken övriga förste bokhållare vid statens järnvägar skola räknas, är det vidare lämpligt, att förste bokhållare å förrådsintendentkontor erhålla ändrad, mot deras tjänsteåliggande även bättre svarande benämning, och böra de då lämpligen benämnas underintendenter.

Med stöd av vad i det föregående anförts, får undertecknad hemställa, att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 391 behagade besluta:

att vid vart och ett av statens järnvägars fem förrådsintendentkontor skall inrättas en underintendentbefattning, vars innehavare skall vara förrådsintendentens närmaste man och ställföreträdare samt åtnjuta löneförmåner i tjänsteställning närmast över byråassistent, nämligen stationsinspektors av II klass, eller, enligt kommunikationsverkens lönekommittés allmänna löneförslag, i 14:de lönegraden, samt

att som följd därav de nuvarande fem förste bokhållarbefattningarna å förrådsintendentkontoren skola indragas.

Stockholm den 5 maj 1919.

Ernst Andersson
i Stockholm.